SUOMEN MUSEOLIITTO
FINLANDS MUSEIFÖRBUND
FINNISH MUSEUMS ASSOCIATION

Asia: Suomen museoliiton lausunto, asiantuntijakuuleminen 6.11.2020
Viite: Lausuntopyyntö 26.10.2020; HE 146/2020 vp valtion talousarvioksi vuodelle 2020

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle

Kiitos mahdollisuudesta tulla asiantuntijana kuultavaksi hallituksen esityksestä vuoden 2020 valtion talousarvioesitykseksi.

Museoala tyytyväinen budjettiesitykseen

Suomen museoliitto on tyytyväinen siihen, että museoiden valtionosuuksien perusteena olevaan henkilötyövuoden hintaan ja siihen liittyen museoiden valtionosuusmäärärahoihin on nostettu noin 5 %. Noston jälkeen jokaista valtionosuushenkilötyövuotta rahoitetaan noin 37 400 eurolla. On myös hyvä, että henkilötyövuosia on lisätty, jonka seurauksena valtionosuusrahoitettujen henkilövuosien ja museoiden todellisten henkilötyövuosien ero on kaventunut. Ero on edelleen kuitenkin satoja henkilötyövuosia, joten vastaavan kehityksen toivotaan jatkuvan, jotta museopalvelut pystytään järjestämään kaikkialla Suomessa, kuten tähänkin asti.

Vuoden 2020 alussa voimaan tullut uusi Museolaki tukee museoiden aikaisempaa laajempaa yhteiskunnallista tehtävää. Museolakiin sisältyvässä rahoitusmallissa on huomioitu museotoiminnan pitkäjänteinen luonne. On tärkeää, että vuosille 2020-2023 tehdyt valtionosuuspäätökset voidaan toteuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön ennakkopäätösten mukaisesti.

Suomen museoliitto on tyytyväinen siihen, että rahapelituottojen vähentyminen kompensoidaan museoiden rahoituksessa.

Digitalisaation edistäminen edellyttää uusia toimia

Talousarvioesitys sisältää 1,95 miljoonan euron määrärahan digitaalisen kulttuuriperinnön saatavuuden ja säilyttämisen edistämiseen. Määräraha on pysynyt samalla tasolla useita vuosia, vaikka tarve digitaalisen palvelujen tarjoamiseen ja niiden kehittämiseen on kasvanut huomattavasti korona-pandemian vauhdittamana. Suomen museoliitto esittää, että museoalan digitalisaation edistämiseen kiinnitetään tulevina vuosina erityistä huomioita ja se näkyy tähän tarkoitukseen osoitettujen määrärahojen moninkertaistumisena.

Taiteilijapalkkiot osaksi pysyvää valtionrahoitusta

Museoille on vuodesta 2017 lähtien osoitettu erillinen määräraha taiteilijoille maksettavien näyttelypalkkioiden maksamiseen. Näyttelypalkkioilla katetaan taiteilijoille museonäyttelyjen tuottamisesta aiheutuvia työkuluja. Museot ovat olleet tyytyväisiä kokeiluun, jonka on todettu tiivistävän museoiden ja taiteilijoiden yhteistyötä museoiden, taiteilijoiden ja museokävijöiden eduksi. Suomen museoliitto esittää, että näyttelypalkkiomääräraha olisi valtion talousarviossa pysyvä osa taiteen rahoitusta. Taiteilijakentän kanssa tehdyissä arvioissa määrärahan taso olisi vuositasolla noin miljoona euroa.

Taiteilijapalkkiojärjestelmän edistämiseksi on perustettava taiteilijoiden, museokentän ja valtion edustajista koostuva työryhmä, jonka tehtävänä olisi palkkiojärjestelmän konseptointi, siten että siihen voitaisiin siirtyä vuoden 2022 alusta lähtien.

Helsingissä 6.11.2020

Hallitus
Suomen museoliitto ry